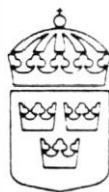

Motion till riksdagen

1989/90:K6

av Göran Ericsson (m)

med anledning av förslag 1989/90:7 Riksdagens
förvaltningskontors förslag till lag om ändring i lagen
(1988:144) om säkerhetskontroll vid sammanträde
med riksdagens kammare och utskott

Mot.
1989/90
K6-8

Inledande synpunkter om skydd

Vissa samhällsfunktioner är av större säkerhetsintresse än andra. Militära förband har således ett högre säkerhetsvärde än exempelvis trafiksäkerhetsverket, polisen och inte minst dess registerbank ett högre än exempelvis riksidrottsförbundet etc.

Landets högsta beslutande organ riksdagen, dess utskottskanslier och förvaltning får inrangeras bland de skyddsobjekt som tillhör de mest angelägna. Skyddsvärdet bör vara mycket högt vad gäller departementen och kammaren i plenum.

I dag har riksdagens hus en säkerhetsnivå som kan jämföras med ett sjukhus eller någon av våra statliga verksbyggnader. Riksdagens säkerhet når inte upp i närheten till den som gäller för ett vanligt militärt förband. I det förslag som nu föreläggs riksdagen tas endast en del av säkerhetssystemet upp till behandling. Det är inte möjligt att ta ställning till denna del när de övriga förslagen saknas, helheten går förlorad.

Säkerhetssystemets komponenter

Ett komplett säkerhetssystem är till sin utformning likt ett skal, med en svag yttre zon som ökar i styrka närmare skyddsobjektet.

Yttre skyddszon kan till exempel bestå av en geografiskt avgränsad zon invid skyddsobjektet övervakad av TV-kameror. Denna sekundära zon utgör inte bara ett skydd mot skadegörelse och liknande, den är främst ägnad att vara en förvarning för den inre skyddszonens personal.

Ett exempel på att en sådan förvarning kan vara nödvändig, fick riksdagens ledamöter och personal för ett år sedan när tusentals ungdomar invaderade Riksgatan och Mynttorget.

Inre skyddszon kan till exempel bestå av en starkare kameraövervakad markyta invid och mellan husen samt också utgöras av en personell rondande bevakning, vars bevakningsfrekvens och bevakningsätt skall avgöras av säkerhetschefen. Det kan erinras om att denna personal ovillkorligen skall ha polismans befogenheter.

Objektbevakningen skall övervägas, med iakttagande av den öppenhet som bör prägla parlamentet vilket framhålls i förvaltningskontorets förslag. Öppenheten står dock inte i strid med ett effektivt och väl avvägt skydd.

Den foajébevakning som upprätthålles i dag torde uppfylla de krav som bör ställas. Bevakningen och säkerheten i kammaren är dock i flera avseenden otillfredsställande. Objektbevakningen skall innehålla TV-övervakning, elektroniska larmfunktioner och personell bevakning.

Mot. 1989/90
K6

Säkerhetsfrågor i riksdagens kammare

Riksdagen samlad i plenum har ett mycket högt skyddsvärde. De incidenter som förvaltningskontoret pekat på när bland annat ungdomar hoppat ned i kammaren visar en ökad benägenhet hos vissa grupper att ta till fysiskt våld även inom parlamentet.

Sverige är som påpekats i förslaget en öppen demokrati och parlamentet skall också det vara öppet. I denna principfråga råder knappast någon delad mening. Men det finns anledning att framhålla att Sverige också på grund av sin öppenhet kan inbjuda till kriminalitet.

Vårt land har vid flera tillfällen varit skådeplatsen för aktioner som borde stämma till eftertanke. Flygplanskapningen på Bulltofta, attentatet mot den västtyska ambassaden och förberedelserna för kidnappningen av ett svenskt statsråd är några händelser som visar att vi på intet sätt är skyddade eller undantagna från terroraktioner. Ännu vet vi inte i vilket syfte eller vem som utförde mordet på statsminister Olof Palme. Grova våldsbrott har alltså förberetts och utförts mot politiker i Sverige. Det är således oklokt att invänta ytterligare händelser innan säkerhetsåtgärderna blir tillfredsställande.

När det gäller åtgärder i säkerhetshöjande syfte inne i kammaren bör det i läktarens frontpanel inmonteras ett pansarglas som kan snabbt hissas upp till sådan höjd att ingen beväpnad person når så långt upp att eld kan avgivas ner i kammaren och mot talmännen. Därmed är höjden också sådan att nedhopp i kammaren är förenat med utomordentligt stor skaderisk och att vaktpersonal väl hinner gripa någon som försöker klättra över skyddsglasat.

Pansarglasat skall kunna styras dels från bevakningsplatsen för allmänheten utanför kammaren, men det skall också kunna styras genom en sändare som bärs av vaktpersonal på läktaren. Slutligen skall pansarglasdörren in till läktaren automatiskt låsas när någon passerar en detektorbåge och denna ger utslag, dörren skall öppnas automatiskt efter exempelvis tio sekunder.

Säkerhetskontrollen i anslutning till kammaren skall vara anordnad som föreslås av förvaltningskontoret, med en detektor för personer och en röntgensluss för handbagage. Knappast någon torde anse att en detektorbåge och handdetektorer hos bevakningspersonalen är särskilt integritetskränkande. Ej heller torde en röntgensluss för bagage/handväskor upplevas som påträngande. Sålunda bör sådana tekniska hjälpmedel installeras.

Säkerhetskontroll är en grannliga uppgift. Det är bara den som står i säkerhetsarbetet i filtret som kan bedöma när sådan är påkallad. Jag ansluter mig därför till reservanterna i denna fråga, att det knappast kan åläggas talmannen att ha en mening i denna fråga. Det är dessutom direkt tveksamt om beslutsnivån skall inskrivas i lagen. Normalläget bör som reservanterna påpekar vara säkerhetskontroll, möjligen kan talmannen besluta om att sådan inte skall företas.

Säkerheten vid utskott

Mot. 1989/90

K6

Tveklöst finns behov för framtiden att anordna en lokal för utskottsutfrågningar som är förberedd med säkerhetsanordningar i likhet med kammaren. Vilken lokal som väljs bör ankomma på förvaltningsstyrelsen att besluta efter samråd med partierna.

Utskottsutfrågningarna är nu aktuella för analys och det kan finnas starka skäl som talar för att denna avvaktas och att ytterligare kontakter tas med utskotten innan definitivt beslut fattas. När det gäller utskotten torde knappast talmannen kunna bedöma behovet av säkerhetsnivå, denna bedömning bör naturligtvis göras gemensamt av berört utskott och säkerhetstjänsten.

Sammanfattningsvis

Riksdagens förvaltningskontors förslag är endast en del av ett säkerhetssystem för riksdagen. Förslag till åtgärder rörande inre och yttre säkerhetszoners tillsyn bör snarast föreläggas riksdagen och komplettera de nu föreslagna åtgärderna i anslutning till kammaren. Även säkerhetsanordningarna i kammaren bör då övervägas.

Vad gäller utskotten bör dessa ges möjlighet att yttra sig när det gäller säkerhetsbehovet. Några utskott är känsliga från säkerhetssynpunkt och en höjning av säkerheten i kammaren bör naturligtvis åtföljas av en likartad säkerhetsnivå i utskotten.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att inrätta en säkerhetskontroll i enlighet med vad i motionen anförts,
2. att riksdagen begär förslag om säkerhetsanordningar i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 7 februari 1990

Göran Ericsson (m)